

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

FEATURES OF THE FORMATION OF MARKET RELATIONS IN UKRAINE

ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ РЫНОЧНЫХ ОТНОШЕНИЙ В УКРАИНЕ

Науковий керівник - д.е.н., професор каф. “Підприємництва та торгівлі” Фролова Л.В.,

Фролова Л.В., Frolova L.V.

Яновський Д.Л., Яновский Д.Л., Yanovsky D.L.

Анотація: У тезисній роботі розглядаються особливості формування ринкових відносин в Україні. Приділяється увага важливості ринкової економічної системи в Україні та розглядається ряд її характерних особливостей. Окремо розглядається та аналізується кожна особливість. Надається стисла рекомендація для покращення ринкових відносин в Україні.

Annotation: In the thesis work features of formation of market relations in Ukraine are considered. Attention is paid to the importance of the market economy system in Ukraine and a number of its characteristic features are considered. Separately considered and analyzed every feature. A brief recommendation is made to improve market relations in Ukraine.

Аннотация: В тезисной работе рассматриваются особенности формирования рыночных отношений в Украине. Уделяется внимание важности рыночной экономической системы в Украине и рассматривается ряд ее характерных особенностей. Отдельно рассматривается и анализируется каждая особенность. Предоставляется краткая рекомендация для улучшения рыночных отношений в Украине.

Ключові слова: Ринкові відносини, особливості ринкових відносин, функціонування та розвиток ринкових відносин.

Ринкові відносини – це відносини і зв'язки, які складаються між продавцями і покупцями в процесі купівлі продажу товарів.

Нині Україна здійснює перехід від адміністративно-командної економічної системи до ринково-демократичної, що є об'єктивно зумовленою потребою.

Мета такого переходу - формування в Україні соціально орієнтованої ринкової економіки.

Перехід до ринкової економічної системи в Україні має ряд характерних особливостей.

1. Ринкові трансформаційні процеси здійснюються в умовах переходу від адміністративно - командної системи господарювання та управління до ринково-демократичної.

Створення різноманітних форм власності сприяє розвитку багатоманітних форм господарської діяльності та формуванню конкурентного ринкового середовища [1].

2. Адміністративно-командна система господарювання та управління в Україні вкоренилася значно глибше, ніж у більшості країн Східної Європи та надала перевагу вертикальним економічним зв'язкам між виробниками та споживачами.

У сучасній Україні прослідковується система, що схильна до горизонтальних економічних зв'язків, системи самостійних виробників, які працюють на ринок, на задоволення потреб реальних споживачів.

3. Характерним для економіки України постсоюзнного часу було те, що вона отримала у спадок від Радянського Союзу частину його народногосподарського комплексу.

Це відображалось спеціалізацію на важкій промисловості, видобувних галузях та військово-промисловому комплексі, а також мала незавершений цикл виробництва.

Головним у новій економічній політиці держави є принцип керованого формування сучасних ринкових відносин [2].

4. Особливістю української економіки є ще й те, що вона може розвиватися, спираючись на внутрішній ринок і внутрішній попит.

Розвинуте законодавство та дієві механізми його реалізації сприяють формуванню і ефективному функціонуванню сучасних ринкових відносин.

5. Внаслідок трансформації економічної системи в Україні активно формуються ринкові відносини, а отже, сучасні ринкові механізми.

На сучасному етапі можна виділити найголовніші характерні особливості функціонування та розвитку національного ринку України.

По-перше, нерозвиненість сучасної ринкової інфраструктури, зокрема функціонуючих товарних, інвестиційних компаній, лізингу тощо.

По-друге, неефективна податкова політика, яка перешкоджає створенню сприятливих умов для розвитку підприємництва, зокрема малого та середнього, а отже, звужує легальний, цивілізований ринок і формує нелегальний (тіньовий) ринок.

По-третє, недосконалий інвестиційний клімат, який не сприяє розвитку ефективного ринку інвестицій.

В Україну не надходять у достатніх кількостях іноземні інвестиції.

Причиною цього є те, що відносини власності належно не захищені законодавством, що не відповідає орієнтації іноземного капіталу на приватний сектор економіки.

По-четверте, відсутність розвинутого ринкового середовища досконалої економічної конкуренції, що негативно впливає на розвиток малого і середнього підприємництва.

По-п'яте, наявність монополістичних структур та недостатня конкуренція - ринок стихійно-монополізованим, звужують сферу ринкових відносин.

По-шосте, недостатньо розвинутий ринок робочої сили, що стимулює значний відтік її за межі національного ринку, і як наслідок - негативно впливає на його формування та розвиток.

По-сьоме, слабка конкуренція на ринку залучення вільних коштів фізичних та юридичних осіб, що звужує джерела кредитних ресурсів, дає можливість комерційним банкам підвищувати відсоткові ставки на кредити, що є руйнівними для суб'єктів малого та середнього бізнесу [3].

Основним завданням Української держави є створення умов для повноцінного функціонування і поступального розвитку сучасних ринкових відносин, оптимального конкурентного середовища підприємницької діяльності.

Необхідним є викоренення усіх проблем, що заважають розвитку ринкових відносин в Україні.

Зараз в Україні триває процес удосконалення нормативної бази та прийняття законів, які сприяли б формуванню та розвитку ринкового середовища [4].

Використана література:

- 1) Ляшенко Т. М. Соціальне партнерство: шлях до ринкової держави // Юридичний вісник. – 1999. – № 18. – 6–12 травня.
- 2) Павловський М. А. Стратегія розвитку суспільства: Україна і світ (економіка, політологія, соціологія). – К.: Техніка, 2001. – 312 с.
- 3) Долішній М. І., Кравців В. С., Симоненко В. К., Регіональна політика, Концептуальна модель державної регіональної політики в Україні – Національна академія наук України/ Інститут регіональних досліджень, Львів: 2001. – С. 36-50.

- 4) Єльнікова Г. В. Особливості ринкової трансформації економіки України та її зв'язок з основними напрямками розвитку професійно-технічної освіти. - 2014. – С. 3-4. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/9235/1/> (дата звернення 12.05.2019).